

"Müstəqil Azərbaycanın bayrağında ay-ulduz niyə tərsinə olmalıdır? Batan ay mənim ələmdə yaxşı rəmz deyil. Çünki sonluğa doğru gedir. Türk xalqı niyə sonluğa getsin? Buna görə də Azərbaycan bayrağında doğulan ay olmalıdır".

Bu təklifi Pravda.az-a müsahibəsində Azərbaycanın ilk şoumeni, Əməkdar artist, ixtiraçı-alim Qorxmaz Əlilcanzadə deyib.

O xatırladı ki, türk və müsəlman dünyasında ilk demokratik respublika 1918-ci ildə Azərbaycanda qurulub: "Dünya xəritəsində yeni demok-

olur ki, Yer ətrafında fırlanan Ayın ən çox 5000 ilə yaxın yaşı var. Hətta "Qurani-Kərim"də aya var: "Biz sizin üçün ayı yaratdıq kig" Belə demək olar ki, türk dünyasında gərək iki simvol olaydı - Günəş və Ay. Amma belə qoşa simvolları türk bayraqlarının tarixində rast gəlinməyib. Türk

QORXMAZ ƏLİLCANZADƏ: "AZƏRBAYCAN BAYRAĞINDA AY-ULDUZ NİYƏ TƏRSİNƏ OLMALIDIR?"

rağı məlum idi. Amma fikir verdim ki, Türkmənistanda doğulan aydır. Sonra digər dövlətlərin bayraqlarını araşdırmağa başladım. Bir neçə bayraqda da doğulan ay gördüm.

Çimdə belə bir fikir oyandı ki, axı arzu edirik, gələcəkdə Turan dövləti qurulsun. Biz müstəqil Azərbaycan olmuşuqsa, niyə ay-ulduzumuz tərsinə olmalıdır? Batan ay mənim ələmdə yaxşı rəmz deyil. Çünki sonluğa doğru gedir. Türk xalqı niyə sonluğa getsin? Buna görə də Azərbaycan bayrağında da doğulan ay olmalıdır. Bu gün Azərbaycan inkişaf edir. İstər Türkiyənin sənayesini götürək, istər Azərbaycanın. Bu qədr neft, qaz kontraktları bağlanır, torpaqlarımızı azad etdik. Azərbaycan yenidən doğulur, yenidən dirçəlir, düşmənlərə sinə gərir, torpaqlarımızı yenidən bütövləşir, yeni həyat başlayır. Hər yenilik yeni doğulan hədisə, gün, ay deməkdir. İstərdim ki, alimlər, tarixçilər, cəmiyyət səsimə səs versin. Doğulan ayı bayrağımızda bərpa edək".

O düşünür ki, Azərbaycan bayrağındakı rənglərin də sıralanması düzgün deyil: "Çünki birinci yaşıl, ikinci qırmızı, üçüncü göy olmalıdır. Hər halda o vaxt da yazardılar ki, birinci göy ikinci qırmızı üçüncü yaşıl. Bunu da dəyişiblər. Niyə belə olub? Həm ay-ulduz tərsinə deyilib, həm də rənglərin yeri. Əslən Maşağa kəndinin sakini olmuş Gülmirzə Bağır (Bağirov) mühacirətdə olarkən Məhəmməd Əmin Rəsulzadə ilə tez-tez görüşürdü. 1952-ci ildə Rəsulzadə Gülmirzə Bağıra Azərbaycan bayrağını təqdim edir və xahiş edir ki, haçansa Bakıya gedə bilsən, bu bayrağı ora apar. G. Bağır 1976-cı ildə xalq şairi Nəbi Xəzrinin köməyi ilə Azərbaycana qayıdır. Bayrağı gizli şəkildə vətəninə gətirir. Hətta Maşağa kənd sovetinin üstündəki dövlət bayrağını çıxarıb, Rəsulzadədən əmanət gətirdiyi bayrağı asır. İki saatdan sonra bayrağı çıxarırlar, o isə bayrağı yenidən evində gizlədir. Azərbaycan müstəqil olandan sonra G. Bağır həmin bayrağı İsa Qəmbərə verir. Bu hadisənin videosu çəkilir. Mən "Youtube" kanalında bu videoya baxanda 3.35-cü dəqiqədə Gülmirzə Bağır bayrağı İ. Qəmbərə verən məqamda aydın görünür ki, həmin bayraqda göy rəng yuxarıda, qırmızı rəng ortada, yaşıl rəng aşağıda olub, aypara isə doğulan aypara idi.

"Məlum məsələdir ki, yaşıl rəng İslamın, qırmızı rəng müasirləşmənin, demokratiyanın, göy rəng türkçülüyn rəmzi rəngləridir. 1918-ci il 9 noyabrda Azərbaycan De-

mokratik Respublikasının bayrağının təsdiqi qərarında birinci yaşıl rəng, ikinci qırmızı rəng, üçüncü göy rəng yazılıb. Bu rəng düzülüşünü məntiqlə araşdırsaq, belə nəticəyə gəlirik ki, "ayağımızın altında türk torpağı - göy rəng, torpağın üstündə müasirlik və demokratiya - qırmızı rəng, başımızın üstündə Tanrı, müasir dilə İslamiyyət. Bil-diyiniz kimi, türklər tək Tanrılıq İslamdan əvvəl qəbul edib. İndiki bayrağın rəng düzülüşünü məntiqləndirərsək, belə çıxır ki, İslam ayağımızın altında, üstündə müasirlik və demokratiya, başımızın üstündə isə türkçülükdür", - o bildirib.

1918-ci ilin noyabrın 9-da Fətəli xan Xoyskinin hesabata əsasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin haqqında bayrağı qərar qəbul edildi:

"Milli bayraq haqqında Azərbaycan hökuməti qərarları daftərindən 9 noyabr 1918-ci il tarixli çıxarış:

Əsli: Nazirlər Şurası sədrinin Milli bayraq haqqında məruzəsi. Qərara alındı: Yaşıl, qırmızı və mavi rənglərdən, ağ aypara və səkkizbucaq ulduzdan ibarət olan bayraq Milli bayraq hesab edilsin."

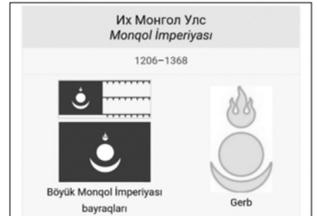
Q. Əlilcanzadə bayraqdakı ay və ulduzu belə seçiyəndirib: "Düşünürəm, 1918-ci ildə dünyada yeni yaranan müstəqil ilk türk dövlətinin bayrağında nə səbəbdən batan ay olmalıdır? Mənimlə bu bərdə bəzi alim dostlar fikr mübadiləsi edib. Bəziləri deyiblər ki, nə fərqi var? Çox böyük fərqi var. Rəsulzadə öz əqidə silahdaşları ilə birlikdə heç vaxt dövlət bayrağını fikirləşmədən, məntiq olmadan, necə gəldi bayraq simvollarını yaratmazdı. Sadəcə, bu gün dövlət bayrağını tərsinə asıblar. Əgər indiki bayrağı tərsinə döndərsək, 1918-ci ildə yaranan Azərbaycan Demokratik Respublikasının əslini görmüş olarıq. Buna bir sübut da var. 1919-cu ildə o zamankı dövlət tərəfindən ilk poçt markasına daqəddə baxsaq, bütün suallara nöqtə qoymuş olarıq. Fikir-ləşdim ki, görəsən, bizim ilk aypara-mız Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin vaxtında necə olub? 1919-cu ilin poçt markası rastıma çıxdı və fikirləşməyə başladım. Azərbaycan Demokratik Respublikasının ilk bayrağında, məkandan da görünür ki, ay doğulan ay olub. Yeni aypara səkkiz guşəli ulduzun sağı tərəfdə-dir, solda yox.

1919-cu ildə AXC hökumətinin poçt markası.

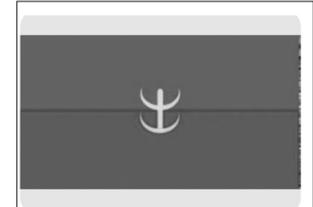

Türkmənistan bayrağı

Böyük Monqol İmperiyası bayrağı

Əfsus ki, bayrağın rəng düzülüşü aydın deyil. O vaxtın şəkili rəngli olmadığından dəqiq görünmür. Lakin iclaslarda dövlət bayrağında ay ulduz aydın görünür ki, doğulan aydır. Qədim dövrlərdə bəzi türk dövlətlərinin bayraqlarına nəzər salın.

Osmanlı Bayraq

Böyük Hun İmperiyası

Kırgız bayrağı

Osmanlı dövlətinin bayrağı bir daha sübut edir ki, bayraqda doğulan ay olub.

Osmanlı Bayraq

Sual ola bilər: bas necə oldu ki, müasir Türkiyə dövlətinin bayrağında batan ay oldu? Bildiyiniz kimi, Türkiyə müstəqillik qazandıqdan sonra dillik məsələsi ortaya qoyuldu. Nədənə mərhum Mustafa Kamal Atatürk erməni əsilli bir "dillik alimə" müraciət edib, bu məsələni işi erməniyə tapşırıb. Bu səbəbdən Osmanlı ləhcəsi dəyişdirildi və əyalət ləhcəsi qəbul olundu. Bildiyiniz kimi, qədim Osmanlı dövründə bizim indi danışdığımız Azərbaycan ləhcəsi dövlət dili idi. 1923-cü ildə Osmanlı ləhcəsi digər ləhcə ilə əvəzləndi. Biz ikinci dəfə müstəqilliyimizi qazandıq, batan ay, nəyimizə gərəkdir? 30 il zülm çəkdi. İndi isə Azərbaycan çiçəklənir. Tanrının izni ilə Cənubi Azərbaycan, Qərbi Azərbaycan da Şimali Azərbaycana birləşdirilər, bütöv Azərbaycan, Türkiyə və Orta Asiya ölkələri birləşərək böyük Turan dövləti yaranar. Bas niyə bizim bayrağımızda doğulan ayımız olmasın? Bu məsələni düşünək, tarixçilərimiz, xalq təklifini versin, Milli Məclis baxsın, hörmətli Prezidentimizə təqdim etsin. Düşünürəm, batan ayı doğulan ayla əvəz etməyin vaxtı gəlib çatıb".

Aytəkin Qardaşova

ratik dövlət yarandı. İlk bayrağımız tam qırmızı rəngdə olub. Bayrağın üzərində aypara və səkkiz guşəli ulduz simvolu yerləşdirilib".

Q. Əlilcanzadənin sözlərinə görə, səkkiz guşəli ulduzun və ayparanın mənaları haqqda müxtəlif fikirlər var: "Aypara və ulduz niyə bir yerdə təqdim edilir? Əgər səkkiz guşəli ulduzu günəş simvolu kimi qəbul etsək, onda günəş və aypara birlikdə nə mənə kəsb edir? Çin və Hindistanın 5000 min il əvvəl yazılmış mənbələrində astronomiya elmi haqqda dəyərli məlumatlara rast gəlirik. Mənbələrdən belə məlum olur ki, 5000 min il əvvəl göydə yalnız Günəş olub, Ay olmayıb. Səma planetlərinin xəritəsində Ay göstərilməyib. Belə məlum

alimləri arasında belə bir ehtimal var ki, türklər göydən yerə endirilib. Bu səbəbdən bizi "Göy türklər" adlandı- rırlar. Göy türklərin "Sirius" ulduzundan yerə endirildiyini ehtimal edən alimlər də var. Üçrəngli bayrağımızın və üzərindəki ay-ulduz simvolları barədə mənə suallar yaranıb. Məni həmişə düşündürürdü ki, niyə görə Azərbaycan bayrağında batan ay rəmzi verilib. Yeni ay-ulduz tərsinə vurulub. Həmişə göyə baxanda görürük ki, sağda ay nazik görünür, buna "doğulan ay" deyirlər. Doğulan ay tədricən 14-15 gün ərzində bədir-ləşir. Sonra azalmağa başlayır, sol tərəfə doğru nazilir, batır. Maraqlandı-m ki, görəsən, türk dövlətlərinin bayrağında necədir? Türkiyənin bay-

ratik dövlət yarandı. İlk bayrağımız tam qırmızı rəngdə olub. Bayrağın üzərində aypara və səkkiz guşəli ulduz simvolu yerləşdirilib".

İLLƏRİN TƏCRÜBƏSİNİ QAZANAN AĞSAQQAL HƏKİM

Onunla görüşməyə məni sövq edən xalqın ona olan məhəbbətindən irəli gəldi. Yaşadığı kəndə uzun yol qət etsəm də, söhbətindən aldığım ləzzət və insanlara göstərdiyi qayğıdan həzz aldım. Düşündüm ki, həqiqətən ağsaqqallıq bu insana yaraşır. Elin, obanın bu gün də imdadına çatan həkim-terapevt Oqtay Fətəli oğlu İbrahimov haqqında eşitdiklərim bəzəmək, şişirtmək xətinə deyil, əməlinə görədir.

Oqtay həkim Kürdəmirin Qarasaqqal kəndində doğulub. Orta məktəb illərində qəlbində həkim olmaq hisslərini təhsilinə göstərdiyi məhəbbətdən bəlli edib. 1956-cı ildə Tibb Texnikumunun fəlsəfi fakültəsinə daxil olduqdan sonra əla qiymətlərlə oranı bitirib. Azərbaycan Tibb İnstitutuna daxil olmaq istəyə də, müsabiqədən keçə bilməyib. Dərhal rayona qayıdaraq Kürdəmirin Qarasaqqal kənd tibb məntəqəsinin baş həkimi işləyib. Ölkədə ali təhsilli tibb personalı çatışmazlığından əziyyət çəkən rayon camaatına 12 il orta ixtisaslı həkim kimi xidmət göstərib. Nəhayət 1967-ci ildə istəyinə çatmaq üçün yenidən Tibb İnstitutuna qəbulatılmaq üçün yenidən Tibb İnstitutuna daxil olmaq istəyini unutmayıb. Bu illər ərzində Oqtay İbrahimov V. İ. Lenin adına Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun kimya-biologiya fakültəsinə

və Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutunun zootexnik fakültəsinə qiyabi yolla bitirib. Tibb İnstitutuna daxil olarkən 4 övlad atası olan Oqtay həkim təhsilini başa vurduqdan sonra yenidən rayona qayıdaraq Kürdəmirde həkim fəaliyyətini davam etdirib. 2001-2006-cı illərdə Kürdəmir Rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin müdiri olan O. İbrahimov işlədiyi illərdə müxtəlif dövlət mükafatları alıb. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin imzası ilə "Əməkdar həkim" fəxri adına layiq görülüb.

Təqaüd yaşında olmasına baxmayaraq, yəne də təcrübə və bacarığından istifadə edərək insanların xidmətində duran həkim-terapevt Oqtay İbrahimov şuxdur, caldır, xeyirxah və nəcib əməllərini davam etdirir. Ona bu nəcib, xeyirxah əməllərinə görə insanlar daima minnətdardır. Allah ömür versin.

Dayanət Kərimov, Bölgə müxbirimiz

YADDAŞLARDA ƏBƏDİ İZ BURAXAN ŞƏHİD- POLKOVNİK-LEYTENANT QƏRİB BAXŞƏLİYEV

Torpaq uğrunda ölən varsa Vətəndir! Vətən uğrunda Şəhid olan Qəhrəmandır!

Şəhidlik Vətənpərvərliyin, Vətənsəverliyin, Vətən qeyrətinin, torpaq təəs-sübkeşliyi uca zirvəsidir! Vətən Şəhidi Qərib öz canını, qanını, nəfəsini, Qarabağ torpağını, Laçın torpağına qurban verərək vətən qəhrəmanı kimi Ölümlü-ölmezliyi və əbədi yaşarlığı qazanaraq Vətən qəhrəmanı kimi Əbədiyyətə qovuşdu.

Azərbaycan Respublikası ərazi bütövlüyü uğrunda öz canlarından keçərək müqəddəs qanları ilə Şanlı tarixi yazan İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı əldə olunmuş qələbədə misilsiz xidmətləri olan cəsur komandirlərdən-döyüşlərdə əsgərlərdən öndə gedən yüksək rütbəli zabitlərimizdən biri də ŞƏHİD Polkovnik-Leytenant, Qızıl adam Qərib Baxşəliyevdir.

Əslən Laçın rayonundan olan Polkovnik-Leytenant Qərib Baxşəliyev ali hərbi təhsilini başa vurub bir neçə il müxtəlif cəbhə bölgələrində xidmət etdikdən sonra milli ordumuzun yüksək ixtisaslı hərbi kadr potensialının artırılmasına xidmət etmək məqsədi ilə 20 ilə yaxın müddət ərzində C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyde və H.Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbdə müəllimlik etməklə minlərlə yüksək ixtisaslı milli zabitlərimizin yetişməsinə əvəzsiz rol oynamışdır.

İkinci Qarabağ müharibəsi başlayan gündən könüllü olaraq döyüşlərə qatılmış, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstər-

miş, Polkovnik-Leytenant Qərib Baxşəliyev 03 noyabr 2020-ci il tarixdə düşmən əlinə keçməmək üçün öz əli ilə şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Qubadlıya qədər daşdığı üçrəngli bayrağımızı Laçında dağalandırmaq arzusu sağlığında reallaşmasa da, ruhu azad Qarabağ səmasında rahatlıq tapır.

44 günlük Vətən müharibəsində onun qəhrəmanlıq səlnaməni gənc nəsil üçün Vətənpərvərlik, vətənsəverlik Məktəbidir.

Şəhidlərimizin əziz xatirəsi bizim üçün müqəddəsdir Əzizdir, doğmadır, Əbədiyəşərdir.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət ələsin, yerli behişt olsun!

Onların müqəddəs ruhları qarşısında baş əyirik! Qəhrəman şəhidlərimizin atalarının və analarının ellerindən ötürülməlidir! Qarşılarında baş əyirik!

Hamlet Abbasov, Hacıqabul rayonu R. Abdullayev adına Qubalibalağın kənd tam orta məktəbin riyaziyyat müəllimi

Təsisçi: Füzuli İsmayilov və redaksiyanın jurnalist kollektivi

İdeya rəhbəri: Loğman Rəşidzadə

Baş redaktor: Füzuli Əfqanoğlu

Məsul əməkdaşlar:

Telman Bağirov, Elvin İsmayilzadə, Mehriban İsmayilzadə, Dəyanət Kərimov

Bank rekvizitlərimiz:

Kapital Bank ASC-nin Nəsimi rayon filiali "Hakimiyet" qəzeti VÖEN 1400875811 Hesab № AZ67AIB40060019440409430111

Qəzet 1994-cü ildə Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində rəsmi qeydiyyatata alınaraq, 173-saylı şəhadətnamə ilə fəaliyyət göstərir

Qəzet redaksiyanın "Jale" kompüter mərkəzində yığılaraq "Son dəqiqə" mətbəəsində çap olunub.

Tiraj: 1550

Ünvan: Bakı, Azadlıq pr. 161 B

Telefon: (050) 680-99-76 E-mail: hakimiyet@gmail.com hakimiyet.tv@gmail.com

Bizi sosial şəbəkələrdə izləyin: Facebookda: Hakimiyet qəzeti, Instagramda: Hakimiyet Qəzeti Youtube-da: Hakimiyet TV Twitterdə: HakimiyetC

